

PROGRESJONSPLAN VINJE BARNEHAGE 2011-2012

FAGOMRÅDE 1- Kommunikasjon, språk og tekst		
I Hemne kommune bruker vi TRAS (tidlig registrering av språkutvikling) som kartlegging av enkelt barns språkkompetanse. I vår fagplan legger vi opp til en variert progresjon gjennom barnehagetiden. Vi vil lese bøker/fortellinger/eventyr og viktigst av alt legge vekt på voksne som forbilder ved bruk av språket i hverdagen ved å snakke med barna om alle opplevelser.		
1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	Når
<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med pekebøker • Sette navn på kroppsdelene ved bruk av sanger / regler / litteratur • Lære dyrelyder • Delta på bevegelsessanger 		
2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Bli lest for (enkle tekster) • Lære rim og regler • Lære navn på dyr • Lære navn på dagligdagse gjenstander • Lære ord for følelser 		
3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til dikt • Lære eventyr • Spille lotto • Bli kjent med film/dvd som medie • Dra på biblioteket • Tulle og tøyse med ord • Leke med bokstaver og tall 		
4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Lære dikt • Spille memory-spill 		

<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne igjen bokstaven sin • Bli kjent med rytme i ord • Leke rollelek 		
5 - 6 åringen		

FAGOMRÅDE 1- Kommunikasjon, språk og tekst		
I Hemne kommune bruker vi TRAS (tidlig registrering av språkutvikling) som kartlegging av enkelt barns språkkompetanse. I vår fagplan legger vi opp til en variert progresjon gjennom barnehagetiden. Vi vil lese bøker/fortellinger/eventyr og viktigst av alt legge vekt på voksne som forbilder ved bruk av språket i hverdagen ved å snakke med barna om alle opplevelser.		
1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	Når
<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med pekebøker • Sette navn på kroppsdelene ved bruk av sanger / regler / litteratur • Lære dyrelyder • Delta på bevegelsessanger 		
2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Bli lest for (enkle tekster) • Lære rim og regler • Lære navn på dyr • Lære navn på dagligdagse gjenstander • Lære ord for følelser 		
3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til dikt • Lære eventyr • Spille lotto • Bli kjent med film/dvd som medie • Dra på biblioteket 		

<ul style="list-style-type: none"> • Tulle og tøyse med ord • Leke med bokstaver og tall 		
4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Lære dikt • Spille memory-spill • Kjenne igjen bokstaven sin • Bli kjent med rytme i ord • Leke rollelek 		
5 - 6 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Lese fortsettelsesbøker • Spille spill med regler • Fortelle vitser/gåter • Leke med rimord • Lære å skrive navnet sitt • Få erfaring med tekstskaping • Lære bokstaver/tall - forlyd/sistelyd • Bruke drama • Opptre foran andre 		

FAGOMRÅDE 2: KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

Det er naturlig for alle barn å bruke kroppen sin. Både grovmotorikken og finmotorikken må øves opp gjennom allsidig aktivitet, både aktiviteter som barna velger selv og mer tilrettelagte aktiviteter og turer rundt om i nærmiljøet. I barnehagen vil vi gå et sunt kosthold med lite sukker og fett. Vi følger se anbefalinger som gis av myndighetene når det gjelder maten vi serverer. Vi legger vekt på at måltidene i barnehagen skal oppleves som "gode stunder".

1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	
<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for grovmotorisk lek. • Bli bevisst på egen kropp. • Øve på å spise og drikke selv. 7 godt 		En gang i måneden

<p>kosthold og hvile etter behov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske uteområder i barnehagen. Bli kjent. • sansing 		
2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfare ulike underlag. • Opplive ulike årstider. • Kjenne forskjell på kaldt og varmt. • Øve kroppsbeherskelse. • Legge til rette for grovmotorisk leik. • Lære hygiene som å vaske hender etter toalettbesøk og før måltid. • Gå tur i barnehagens nærområde. • Selvstendighetstrening 		
3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Øve på finmotorikk. • Lære å sykle på trehjulsyssel. • Lære sangleiker. • Gå tur med sekk og niste i barnehagens nærområde • Lære om miljøvern. • Lære om sansene. • Lære å sette grenser for egen og andres kropp. 		våren høst
4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Lære å disse på egen hånd. • Lære ball - leiker • Lære ringleiker • Gå på lengre turer • Lage mat inne og ute • Finne ut hvor maten kommer fra og hva kroppen trenger • Lære om fordøyelsen. 		høst

5 - 6 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Lære å hoppe paradiss, strikk og tau. • Gå tur for å oppleve ulike utfordringer. • Erfare spikking. • Prøve seg i hinderløype inne og ute. • Lære om kroppen (blodsløp, luftveiene osv). • Lage mat etter oppskrift. • Snakke om og vise respekt for ulikheter. • Lære førstehjelp. 		Høst / vår

FAGOMRÅDE 3: KUNST, KULTUR OG KREATIVITET		
Med dette fagområdet vil vi at barna skal få være med å skape selv. Det gjelder å gi barna inntrykk og opplevelser som de kan få mulighet til å gi uttrykk for gjennom bruk av ulike formingsaktiviteter, PC, sang, musikk, fortellinger og ulike former for drama. Vi vil ha respekt for barnas egen kultur og legge til rette for gode aktiviteter på barnas initiativ.		
1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	
<ul style="list-style-type: none"> • Erfare fingermaling • Bli kjent med papir og farger • Få erfaring med liming • Lære rim og regler • Synge tradisjonelle barnesanger • Synge sanger og bruke kroppen som instrument • Lytte til ulike typer musikk 		
2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Male med pensel • Leke med plastelina • Spille med rasleinstrumenter • Erfare dukketeater • Bevege seg etter ulik type musikk 		

3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Øve på å klippe • Lære farger • Synge sangleker • Bruke drama • Spille med rytmeinstrumenter • Leke med leire • Tegne 		
4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med ulike instrumenter • Bli introdusert for aktiviteter fra • Tradisjonell barnekultur, f.eks ball-leker, hoppe strikk eller klappeleker m.m. • Øve på veving • Arbeide med tredimensjonal formingsaktivitet • Ulike tegne- og maleteknikker • Lage egne instrumenter • Enkel dramalek 		
5 - 6 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Lære navn på ulike instrumenter • Bli kjent med en kunstner • Bli kjent med en komponist • Få erfare bruk av nål og tråd • Klippe etter strek • Forming med digitale verktøy • Lage utstilling • Bli kjent med kommunevåpenet 		

FAGOMRÅDE 4: Natur, miljø og teknikk		
<p>Vi vil at barna skal lære å ta vare på naturen og finne ut at naturen gir oss for eksempel det vi spiser. Vi vil lære barna å sortere ulike typer søppel. Vi ønsker å gi barna gode naturopplevelser slik at de kan bli glade i å ta vare på det som er rundt oss. Vi vil legge til rette for at barna får sin første erfaring med forskning/utforskning. Barna skal få kjennskap til de fire elementene vann, jord, luft og ild.</p>		
1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	
<ul style="list-style-type: none"> • Få positive erfaringer ute i naturen • Være ute i ulike typer vær • Bli kjent i barnehagens uteområde • Erfare å være i ulendt terreng • Følge barnas interesse når de oppdager noe spennende ute • Leke med husdyr/bondegård • Erfare konstruksjonsleker (f.eks bygge tårn) 		
2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få positive erfaringer ute i naturen • Gå på korte turer • Finne småkryp • Så frø og se hva som skjer • Sortere søppel • VANN • Få mulighet til konstruksjonsleik 		våren
3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få positive erfaringer ute i naturen • Få litt lengre turer / undre oss • Fra frø til løv (forråtnelse) • Miljøvern • Lære om norske ville dyr • JORD • Leke med lego/brio mec • Fotografere og bli kjent med pc`n 		

4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få positive erfaringer ute i naturen • Litt lengre turer i nærmiljøet • Fra dyr/frø til mat/klær • Ville dyr (ellers) i verden • ILD • Enkle fysikk/kjemi - eksperimenter • Konstruere etter mønster • Bruke pc 		
5 - 6 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få positive erfaringer ute i naturen • Menneskes livssyklus • Økosystemet • Stjerner og planeter • Filosofere, eksperimenter og undre • LUFT • Konstruksjonsleik • Bruke pc 		

FAGOMRÅDE 5: ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Vi ønsker å hjelpe barna til å danne seg en formening om hva som er rett og galt. Vi vil gi rom for undring og tenkning og til samtaler og fortellinger. Gjennom dette ønsker vi at barna skal lære å sette ord på egne tanker og følelser. Det er viktig i dagens multikulturelle samfunn at barna utvikler toleranse og respekt for hverandre uansett kulturell, religiøs og livssynsmessig bakgrunn. Barna skal få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner, samt bli kjent med til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppen.

1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfare at alle barn har rett til omsorg (barnekonvensjonen) • Øve på forskjellen mellom ditt og mitt • Hvem er jeg? • Synge sanger 		

2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfare at alle barn har rett til tak over hodet og mat og drikke (barnekonvensjonen) • Lære forskjell på rett og galt • Enkle fortellinger • Sette ord på følelser 		
3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfare at alle barn har rett til utvikling (barnekonvensjonen) • Få kjennskap til vår kristne kulturarv gjennom de tradisjonene vi har • Hva er en venn? • Lære konfliktløsning 		
4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfare at barn har rett til å bli hørt (barnekonvensjonen) • Øve på empati • Lære om normer og verdier • Lære om andre kulturer 		
5 - 6 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Lære om at alle barn har rett til utdanning og at i Norge går alle på skolen (barnekonvensjonen) • Snakke om livets gang fra baby til gammel • Hva er en drøm? • Lære om likeverd/likestilling • Gi rom for undring 		

FAGOMRÅDE 6: NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Vi vil først og fremst bli kjent med dem vi omgås her i barnehagen. Vi vil også bli kjent i barnehagens nærmiljø. Etter hvert vil vi dra på lengre turer for å se hvordan bygda vår ser ut og få kjennskap til ulike steder vi besøker. Vi vil også besøke bondegårder og se hvordan dyrene lever.

Vi markerer samefolkets dag 6. februar, og lærer om samenes kultur og tradisjoner.

Hvert år deltar vi i solidaritetsaksjonen FORUT. Da lærer vi om ulike kulturer og samler inn penger til fattige land.

1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	
<ul style="list-style-type: none">• Bli kjent med og utforske barnehagen inne og ute• Bli kjent med meg selv og familien• Bli kjent med avdelingen, de voksne, barna og rutinene• Lære om dyr og dyrelyder		
2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none">• Lære om husdyr / bondegård		
3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none">• Bli kjent i nærmiljøet; i skogen og fjæra• Lære om dyr i den norske naturen• Snakke om miljøvern• Lære enkle trafikkregler• Bli kjent m. biblioteket		
4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none">• Omvisning i kirka• Barnesamtaler• Få forståelse for andre kulturer og deres levesett.		
5 - 6 åringen		
<ul style="list-style-type: none">• Besøke skolene de skal begynne på• Skrive (tegne) handleliste og handle i		

butikken <ul style="list-style-type: none"> • Besøke ordføreren på kommunehuset • Sende brev å sende til f. eks. kongen eller kaptein Sabeltann eller lignende • Norge . Kyrksæterøra 		
--	--	--

FAGOMRÅDE 7: Antall, rom og form Her skal det telles, sorteres og klassifiseres. Vi vil lære om ulike former og mønster. Vi vil også lære om volum, mengder og størrelser, vekt, tid og rom. Barna skal få kjennskap til tallsymboler. Barnehagen vil legge til rette for bruk av verdiløst materiale som barna kan bruke til å forske med. Barnehagen vil legge til rette både for inne og uteaktivitet, og ser naturmaterieell som verdifullt for dette fagområdet.		
1 - 2 åringen	Gjennom bl.a.	
<ul style="list-style-type: none"> • Leke med puttekasse • Leke med klosser • Rydde leker • Lære hva som er under og over • - Leke i sandkassen 		
2 - 3 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfaring med å telle ting • Øve på puslespill • Være med å lage mat • Stille på rekke 		Høst - hele året

3 - 4 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Leke med konstruksjonslek (Klosser, lego, leire med mer.) • Dekke bord • Lære om kontraster • Erfare sortering • Øve på størrelser og antall • Spille lotto 		
4 - 5 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfare og bruke kalender, og se at dager kommer og går • Få erfare systematisering og klassifisering • Erfare romfølelse • Skrive tall og telle • Få erfaring om mengde 		
5 - 6 åringen		
<ul style="list-style-type: none"> • Leke med penger • Skrive tallsymboler • Måle temperatur • Bruke og lage mønster • Hva er volum? • Erfare størrelse, form og mål • Kjenne igjen tallbilder • Leke med små legoklosser 		